

Uchwała Nr XXXI/202/2021
Rady Powiatu w Nidzicy
z dnia 22 października 2021r.

**w sprawie przyjęcia „Programu rozwoju pieczy zastępczej Powiatu Nidzickiego
na lata 2021-2023”.**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a i art. 12 pkt 4, 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2021r. poz. 1036), oraz art. 80 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020r. poz. 821 ze zm.), uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program rozwoju pieczy zastępczej Powiatu Nidzickiego na lata 2021-2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nidzicy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

mgr inż. Andrzej Brózdziński

Opracowała:

Anna Kalinowska

**PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
POWIATU NIDZICKIEGO NA LATA 2021 – 2023**

Opracowanie:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy

Nidzica 2021

Spis treści

- I. Wstęp.
- II. Zadania powiatu z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- III. Analiza rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu nidzickiego.
 - 1. Rodzinna piecza zastępcza.
 - 2. Instytucjonalna piecza zastępcza.
 - 3. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępcze.
- IV. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2021 – 2023...
- V. Cele i kierunki działania powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021– 2023.
- VI. Źródła finansowania programu.
- VII. Odbiorcy programu.
- VIII. Realizatorzy programu.
- IX. Monitoring i ewaluacja programu.
- XII. Zakończenie programu.

I. Wstęp

System pieczy zastępczej w Polsce stanowi zbiór spójnych działań osób i instytucji mających na celu zapewnienie właściwej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej.

Regulacje prawne w kwestiach dotyczących wspierania rodziny oraz organizacji systemu pieczy zastępczej zawiera ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 w/w ustawy system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje pomiędzy samorząd gminny i powiatowy. Do zadań własnych gminy należy praca z rodzina biologiczną, a organizowanie pieczy zastępczej należy do powiatu. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zarządzeniem Nr Z/31/2011 Starosty Nidzickiego z dnia 1 grudnia 2011r. Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie nidzickim.

Art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji 3 – letniego programu rozwoju pieczy zastępczej. Pierwszy taki program opracowany dla Powiatu Nidzickiego obowiązywał na lata 2012-2014, drugi na 2015-2017, kolejny na lata 2018-2020. W związku z upływem okresu obejmowania zachodzi opracowania kolejnego Programu, który jest kontynuacją dotychczas realizowanego. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w dalszej części zwany „Programem” został opracowany przez Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy we współpracy z innymi podmiotami działający w obszarze pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim. Program został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu nidzickiego oraz o aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi.

Do opracowania niniejszego dokumentu wykorzystano: sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dane z Głównego Urzędu Statystycznego, sprawozdania i informacje własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy oraz informacje przygotowane przez miejski i gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Nidzickiego.

Powiatowy Program rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 jest kontynuacją działań podjętych w dotychczas obowiązującym Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2018-2020, którego monitoring co roku dokonywany jest w sprawozdaniach z działalności PCPR w Nidzicy i efektów pracy. Przedstawiony program służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu dotychczasowych działań, ustaleniu priorytetów po trzech latach trwania poprzedniego programu, zakresu prowadzonej działalności na rzecz

rozwoju pieczy zastępczej w powiecie nidzickim a także ustalenia limitu rodzin zastępczych zawodowych na kolejne trzy lata.

Podstawa prawna

Działania uwzględnione w niniejszym Programie podejmowane i realizowane są w oparciu o:

- 1) Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Konwencję o Prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 roku,
- 3) Ustawę z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym,
- 4) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 5) Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- 6) Ustawę z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- 7) Rozporządzenie Ministra Pracy i polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej,
- 8) Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.

Nadrzędnym aktem prawa Rzeczypospolitej polskiej jest Konstytucja, która w art. 48 wskazuje prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniemami z uwzględnieniem stopnia dojrzałości dziecka, a także wolności jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania. Ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej mają obowiązek ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Regulacje dotyczące opieki i wychowania dziecka poza rodziną biologiczną zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na samorządy obowiązek budowania lokalnego systemu wsparcia w obszarze wychowania i pieczy zastępczej.

II. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.
2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.
4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.
5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.
6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.
7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa.
8. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.
9. Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka i pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka oraz przekazywanie danych z rejestru do sądu.
10. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.
11. Finansowanie:
 - świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego.

12. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
13. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Zadania z zakresu administracji rządowej zapisane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
2. Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz na podstawie uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Powiat realizuje zadania za pośrednictwem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy działa również jako Organizator Rodzinnej pieczy zastępczej na mocy Zarządzenia Nr Z/31/2011 Starosty Nidzickiego z dnia 1 grudnia 2011r.

Zadania PCPR jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- 13) przeprowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

III. ANALIZA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO NA TERENIE POWIATU NIDZICKIEGO

Każde dziecko ma prawo do życia i rozwoju w swojej rodzinie. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku, gdy rodzice biologiczni nie mogą zapewnić dziecku odpowiedniej opieki i wychowania. Najlepszym rozwiązaniem jest wówczas umieszczenie dziecka w rodzinnej, a przy braku możliwości w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza zapewnia:

1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;

2) przygotowanie dziecka do:

a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,

b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,

c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje najczęściej na podstawie orzeczenia sądu. Zgodnie z art. 35 ust. 2 w/w ustawy, w przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka. O zawartej umowie starosta niezwłocznie zawiadamia sąd. Ponadto, zgodnie z art. 58 w/w ustawy rodzina zastępcza zawodowa pełniąc funkcję pogotowia rodzina przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, a także na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby w przypadku o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, czyli w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

W Polsce piecza zastępcza sprawowania jest dwóch podstawowych formach:

- rodzinnej pieczy zastępczej,
- instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem stosowaną w sytuacji, kiedy dziecko nie może wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodziny spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe (w tym rodzina zawodowa pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) a także rodzinne domy dziecka.

Rodzice zastępczy oraz prowadzący rodzinne domy dziecka traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej.

Zapewniają dziecku dostęp do przysługujących mu świadczeń zdrowotnych, kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych, a także zapewniają rozwój zainteresowań i uzdolnień. Zaspokajają dziecku jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne. Rodzice zastępczy mają za zadanie zagwarantowanie dziecku ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego prywatne życie, umożliwianie swoim podopiecznym kontaktu z rodzicami biologicznymi i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił inaczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka do osiągnięcia pełnoletności, a następnie w przypadku podjęcia dalszego kształcenia może przebywać w dotychczasowej formie pieczy do ukończenia 25 roku życia.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zobowiązana jest zapewnić dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokojenie jego niezbędnych potrzeb emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych. Zadaniem placówki jest realizowanie przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku, podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny, a także umożliwianie kontaktu dziecka z rodzicami i osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił inaczej. Placówka zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmuje podopiecznym działaniami terapeutycznymi, zapewnia mu korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Zaspokojenie wyżej wymienionych potrzeb placówka realizuje na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania.

Skierowanie dziecka pozbawionego opieki rodzicielskiej do placówki opiekuńczo - wychowawczej, następuje w przypadku gdy brak jest możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej. W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – terapeutycznego umieszcza się dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Można w niej umieścić również dziecko poniżej 10 roku życia ale tylko w przypadku, gdy w placówce umieszczona jest jego matka lub ojciec, przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Pobyt dziecka w placówce winien mieć charakter przejściowy do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej albo ustanowienia dla niego rodziny zastępczej lub adopcyjnej. Wychowanek umieszczony w placówce opiekuńczo – wychowawczej może w niej przebywać do uzyskania pełnoletności, a po jej ukończeniu, na zasadach dotychczasowych, do czasu zakończenia szkoły, w której rozpoczął naukę przed osiągnięciem pełnoletności.

III. 1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Dziecku pozostawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej powiat zapewnia opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej. Stanowiąc bliskie dziecku środowisko, pozwala nawiązać nowe, a czasem jedyne więzi emocjonalne, a tym samym zapobiec negatywnym dla rozwoju dziecka skutkom sieroctwa. Zadaniem rodzinnej pieczy zastępczej jest stworzenie dziecku stabilnego środowiska zapewniającego właściwe wychowanie i opiekę do czasu powrotu dziecka do rodziny biologicznej, bądź do momentu przysposobienia lub usamodzielnienia się. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno przede wszystkim zapewniać dziecku możliwości zaspokajania potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych w sytuacji gdy rodzina naturalna nie jest w stanie tych potrzeb zaspokoić. Piecza zastępcza powinna: przygotować dziecko do odpowiedzialnego i samodzielnego życia oraz pokonywania trudności życiowych; wpajać prawidłowe normy funkcjonowania w społeczeństwie; podtrzymywać kontakty z rodziną i rówieśnikami. Kandydaci na rodziny zastępcze, podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej powinni mieć świadomość czasowości opieki nad dzieckiem oraz brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziną zastępczą może zostać małżeństwo lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej. Osoby, które pełnią funkcję rodziny zastępczej powinny dawać rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej; mieć pełnię władzy rodzicielskiej; wypełniać obowiązek alimentacyjny (w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego; mieć pełną zdolność do czynności prawnych; być zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim i pozytywną oceną predyspozycji i motywacji sporządzoną przez psychologa. Rodzice zastępczy powinni zapewnić dziecku odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:

- a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
- b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

Rodziny spokrewnione - opiekę i wychowanie nad dzieckiem przejmują członkowie rodziny dziecka, będący wstępnym (dziadkowie, pradiadkowie) lub rodzeństwem.

Rodziny niezawodowe - tworzone są przez małżeństwo lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, w tym przez osoby z dalszej rodziny lub też niespokrewnione z dziećmi.

Rodziny zawodowe (w tym rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne) tworzą małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinne domy dziecka – tworzą małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka zgodnie z obowiązującymi przepisami, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- a) 746 zł. miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- b) 1.131 zł. miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Ponadto, rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje także wynagrodzenie.

Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek mogą być wspierane przez rodziny pomocowe, które sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego nie sprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 r.ż. do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowaniu dzieci zwany „dodatkiem wychowawczym”. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu RDD na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 227 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. W celu nakreślenia kierunku działań mających na celu rozwój rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021 - 2022 poniżej dokonano analizy obszaru rodzinnej pieczy zastępczej.

W powiecie nidzickim w latach 2019 – 2020 ogólna liczba rodzin zastępczych kształtowała się na podobnym poziomie. W 2019 r. funkcjonowało 35 rodziny zastępczych i 4 rodzinne domy dziecka, w 2020 r., 30 rodzin zastępczych i 4 rodzinne domy dziecka.. Najliczniejszą grupę wśród wszystkich rodzin zastępczych stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione. W perspektywie omawianych dwóch lat liczba tych rodzin kształtowała się na zbliżonym poziomie i wynosiła w 2019 r. – 18, w 2020 r. – 16 rodzin. Kolejną grupę pod względem liczebności stanowiły rodziny zastępcze niezawodowe, których liczba w latach 2019-2020 nieznacznie spadła (w roku 2019 funkcjonowało 16 rodzin niezawodowych, a w 2020 r. - 13). W omawianym okresie funkcjonowała 1 rodzina zastępcza zawodowa i 4 rodzinne domy dziecka.

Brak zmiany w całkowitej liczbie rodzin zastępczych zawodowych, pomimo, iż jedna rodzina została przekształcona w inną formę rodzinnej pieczy zastępczej wynika z faktu, iż jedna rodzina zastępcza niezawodowa w 2019 r. została przekształcona w rodzinę zastępczą zawodową.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w 2019r. wynosiła ogółem 124(w tym dzieci przebywające na terenie innych powiatów), w roku kolejnym liczba ta spadła do 109 dzieci (w tym dzieci umieszczone w innych powiatach).

Tabela**Liczba dzieci w rodzinach zastępczych/rodzinnych domach dziecka w powiecie nidzickim w latach 2019-2020**

Typ rodziny zastępczej	2019 rok	2020 rok
	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Rodziny spokrewnione	22	20
Rodziny niezawodowe	32	22
Rodziny zawodowe	3	3
Rodzinne domy dziecka	33	39
OGÓLEM	90	84

Tabela**Liczba dzieci z powiatu nidzickiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.**

Typ rodziny zastępczej	2019 rok	2020 rok
	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Rodziny spokrewnione	3	2
Rodziny niezawodowe	6	4
Rodziny zawodowe	14	10
Rodzinne domy dziecka	10	9
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	-
OGÓLEM	34	25

Podsumowując powyższe ogólna liczba dzieci w umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej spadła i jak wcześniej zostało wspomniane największą liczbę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, jednak najwięcej dzieci umieszczonych zostało w rodzinnych domach dziecka i rodzinach zawodowych. Niepokojącym jest fakt, że na terenie powiatu brakuje rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, rodzinnych domów dziecka, specjalistycznej rodziny zastępczej dla dzieci z niepełnosprawnościami oraz zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Istniejące rodziny zastępcze niezawodowe funkcjonujące na terenie powiatu nidzickiego stanowią w większości ciotki i wujkowie umieszczonych w nich dzieci, brak jest osób, które mogłyby zostać przekształcone w rodziny zastępcze zawodowe lub rodzinne domy dziecka. Ponadto z uzyskanych informacji z ośrodków

pomocy społecznej z terenu powiatu nidzickiego rodzin zagrożonych odebraniem dzieci jest 28 rodzin, w których przebywa 70 dzieci w tym: Gmina Janowiec Kościelny 1 rodzina/7 dzieci; Gmina Kozłowo brak rodzin zagrożonych odebraniem dzieci; Gmina Janowo 1 rodzina/2 dzieci; Gmina Nidzica 26 rodzin/61 dzieci.

Jednakże mimo braku kandydatów i rodzin zastępczych wydawane postanowienia sądowe dotyczące umieszczania małoletnich w pieczy zastępczej zostają wykonane.

Analizując wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka zaobserwowano, że w poszczególnych latach w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka przebywało najwięcej dzieci w przedziale wiekowym od 7 do 13 lat. Wśród wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2019-2020 umieszczone zostało tylko 1 dziecko poniżej roku w rodzinnym domu dziecka.

Tabela

Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na wiek

Rok	2019				2020			
	spokrewnione	niezawodowe	zawodowe	rodzinne domy dziecka	spokrewnione	niezawodowe	zawodowe	Rodzinne domy dziecka
Poniżej roku	0	0	0	0	0	0	0	1
Od 1 roku do 3 lat	2	0	0	0	2	0	0	4
4-6 lat	5	0	0	1	4	2	0	5
7-13	6	13	1	9	7	12	1	9
14-17	3	5	2	10	3	6	2	8
18-24	3	2	0	3	3	2	0	4

W ciągu 2019r. w oparciu o Postanowienia Sądu utworzono 5 spokrewnionych rodzin zastępczych dla 5 dzieci, 1 niezawodową rodzinę dla 1 dziecka. Ponadto 4 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnym domu dziecka funkcjonującym na terenie powiatu nidzickiego, 1 dziecko z naszego powiatu zostało przeniesione z innego powiatu do rodzinnego domu dziecka, który działa na terenie naszego powiatu. W 2019 r. żadne dziecko z powiatu nidzickiego nie zostało umieszczone na terenie innych powiatów. Pięciu wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej ukończyło 18 r.ż. 4 z nich opuściło pieczę zastępczą natomiast proces usamodzielnienia rozpoczęło 3 wychowanków. Rozwiązanych zostało 5 rodzin zastępczych, w których przebywało 9 dzieci (3 rodziny zastępcze spokrewnione z 3 dzieci i 3 rodziny zastępcze niezawodowe z 6 dzieci). Powodem rozwiązania rodzin zastępczych było opuszczenie przez 2 pełnoletnich wychowanków 2 rodzin zastępczych spokrewnionych oraz powrót 6 dzieci zastępczych niezawodowych do rodziców biologicznych i 1 dziecka z rodziny zastępczej spokrewnionej. Ponadto 7 dzieci zostało przysposobionych i 7 dzieci powróciło do rodziców biologicznych.

Natomiast w 2020 r. utworzona została 1 spokrewniona rodzina zastępcza dla 1 dziecka, 1 dziecko z powiatu nidzickiego zostało umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej na terenie naszego powiatu oraz 2 dzieci z powiatu nidzickiego zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Ponadto 13 dzieci z naszego powiatu zostało przyjętych do rodzinnych domów dziecka funkcjonujących na terenie powiatu nidzickiego. W roku 2020 18 r.ż. osiągnęło 5 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, z czego 3 osoby pozostały w rodzinach a 2 wychowanków opuściło rodziny i usamodzielniało się. Ponadto 1 wychowanek przebywający w rodzinnej pieczy zastępczej opuścił rodzinę i rozpoczął proces usamodzielniania się. Rozwiązana została 1 rodzina zastępcza spokrewniona ponieważ przebywający w niej wnuczek usamodzielniał się.

Ponadto w 2020r. 1 dziecko zostało przysposobione, 1 dziecko wróciło do rodziców biologicznych, 3 dzieci, które przebywały w rddz na terenie powiatu nidzickiego wróciło do powiatu z którego pochodzą i 1 dziecko z terenu naszego zostanie przeniesione do rodziny zastępczej niezawodowej, która zamieszkuje na terenie innego powiatu.

Tabela

Wysokość i rodzaj wypłaconych opiekunom zastępczym świadczeń pieniężnych w latach 2019-2020

Rodzaj świadczenia	2019 rok	2020 rok
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	784.435,73	826.456,51
Jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z przyjęciem dziecka	6.328,42	14.000,00
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci	2.700,00	1.200,00
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka	47.842,37	58.264,46
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu	8.000,00	11.000,00
Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i osób do pomocy	160.616,54	221.436,60
Dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci niepełnosprawnych	17.759,17	19.081,43

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020r. poz. 821.) „w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej i 50% od trzeciego roku pobytu w pieczy zastępczej.

I tak w 2019r. obciążono gminy powiatu nidzickiego odpłatnością za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie **329.629,71 zł**, w tym:

- Gmina Nidzica – 157.120,43zł
- Gmina Kozłowo – 97.218,00zł
- Gmina Janowiec Kościelny – 65.066,34zł
- Gmina Janowo – 10.224,94zł.

Natomiast w 2020r. obciążono gminy powiatu nidzickiego odpłatnością za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie **325.9536,48 zł**, w tym:

- Gmina Nidzica – 143.678,95zł
- Gmina Kozłowo – 104.824,77zł
- Gmina Janowiec Kościelny – 69.124,76zł
- Gmina Janowo – 8.328,00zł.

III.2. INTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z podziałem wskazanym w art. 34 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej dzielą się na:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia, oddziaływań terapeutycznych. Ponadto, równie ważnym zadaniem jest realizowanie planu pomocy dziecku oraz umożliwianie dziecku kontaktu z jego rodzicami i innymi osobami bliskimi, a także podejmowanie wszelkich możliwych działań w celu powrotu do rodziny. Całodobowy pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien mieć bowiem charakter przejściowy - do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. W realizacji powyższego zadania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy współpracuje z sądem, kuratorami, innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Umieszczenie dziecka w całodobowej placówce następuje po wyczerpaniu wszystkich innych możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej przez osoby, które zajmują się pracą w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. W pierwszej kolejności, kiedy wystąpi konieczność zapewnienia opieki całodobowej, rozważana jest możliwość umieszczenia dziecka w rodzinnej formie opieki zastępczej, a tylko w przypadkach, gdy nie jest to możliwe, małoletni zostaje umieszczony w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Podstawą do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu rodzinnego. Dziecko może być

przyjęte do placówki opiekuńczo - wychowawczej również na wniosek rodzica, opiekuna prawnego bądź na prośbę samego dziecka. Zgodnie z art. 180 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem własnym powiatu jest zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w myśl art. 93 ustawy, prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Na terenie powiatu nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawczych, dlatego dzieci z naszego powiatu, które na podstawie Postanowienia Sądu są kierowane do placówek, umieszczane są na terenie innych powiatów.

W 2019r. umieszczonych zostało 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Lidzbarku Welskim (dzieci z rodziny zastępczej niezawodowej zostały przeniesione do placówki), 5 dzieci opuściło pieczę zastępczą instytucjonalną w tym 3 osiągnęło pełnoletność natomiast 1 wychowanek wrócił do rodziców biologicznych. W trakcie trwania roku 2019 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 20 dzieci z terenu powiatu nidzickiego, i tak:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego 1 dziecko
- w placówkach socjalizacyjnych 19 dzieci

Koszty ponoszone za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w 2019r. przedstawiały się następująco:

Nazwa placówki	Koszt utrzymania jednego wychowanka	Liczba dzieci	Kwota wydatkowana w 2019r.
PLACÓWKI SOCJALIZACYJNE			
Dom dla Dzieci w Pasymiu	3.889,00	4	152.199,74
Domy dla Dzieci Towarzystwa Nasz Dom w Mrągowie	3.807,76	1	45.363,80
Dom Dziecka w Lidzbarku Welskim	3.357,74	2	63.351,32
Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Bartoszcach	5.715,16	1	67.863,90
Dom Dziecka w Pacółtowie	3.660,00	4	158.160,60
Dom Dla Dzieci w Gołdapi	3.204,64	4	116.394,93
Dom Dziecka w Olecku			

Nr 2	5.562,96	1	65.264,04
Nr 4	4.084,28	2	99.239,16
PLACÓWKI RODZINNE			
Rodzinny dom dziecka w Ełku	4.087,06	1	50.817,00
Razem	---	---	818.654,49

Odpłatność Gminy Nidzica za 8 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej to kwota **145.835,37zł**, odpłatność Gminy Kozłowo za 5 dzieci - **66.192,18zł**, Gminy Janowo za 2 dzieci – **10.768,01zł**.

Podobnie w 2020r. umieszczono 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Olecku, 5 dzieci opuściło pieczę zastępczą instytucjonalną w tym 3 osiągnęło pełnoletność natomiast 2 powróciło do rodziców biologicznych. W trakcie 2020r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego przebywało 17 dzieci z naszego powiatu i 1 wychowanek w placówce typu rodzinnego, który z dniem 1 stycznia 2020r. ją opuścił.

Koszty ponoszone za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w 2020r. przedstawiały się następująco:

Nazwa placówki	Koszt utrzymania jednego wychowanka	Liczba dzieci	Kwota wydatkowana w 2020r.
PLACÓWKI SOCJALIZACYJNE			
Dom dla Dzieci w Pasymiu	3.947,64	2	85.340,09
Domy dla Dzieci Towarzystwa Nasz Dom w Mrągowie	3.877,90	1	46.324,38
Dom Dziecka w Lidzbarku Welskim	3.448,25	2	79.266,64
Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Bartoszycach	5.967,14	1	71.353,70
Dom Dziecka w Pacóltowie	3.970,00	3	132.769,26
Dom Dla Dzieci w Gołdapi	3.438,57	2	81.122,10
Dom dla dzieci w Olsztynku	5.831,00	1	50.354,79
Dom Dziecka w Olecku Nr 2	5.710,21	4	67.347,89

Nr 4	4.262,16		
Razem	---	---	713.878,85

Odpłatność Gminy Nidzica za 5 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej to kwota **115.495,84zł**, odpłatność Gminy Kozłowo za 4 dzieci - **80.194,37zł**, Gminy Janowo za 1 dziecko – **15.066,94zł**, Gminy Janowiec Kościelny za 2 dzieci – **1.408,51zł**

III.3. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Osoba usamodzielniana, to osoba opuszczająca po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu. Przez osobę usamodzielnianą rozumie się także osobę, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka w okresie sześciu miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności.

W momencie osiągnięcia przez wychowanka pełnoletności, może on pozostać w dotychczasowym systemie pieczy zastępczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli:

a) uczy się:

- w szkole,
- w zakładzie kształcenia nauczycieli,
- w uczelni, -u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego;

b) legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się:

- w szkole,
- w zakładzie kształcenia nauczycieli,
- w uczelni,
- na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z IPU,
- u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Osoby usamodzielniane mogą skorzystać z pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia, zapewnia się im również pomoc prawną i psychologiczną. Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej trzech lat w przypadku osoby opuszczającej rodzinę spokrewnioną oraz roku w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub placówkę opiekuńczo terapeutyczną. Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie udzielana jest na wniosek osoby usamodzielnianej. Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki

i pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej. Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie oraz o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych lub w uzyskaniu zatrudnienia składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej. W przypadku cudzoziemców wniosek składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej. Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

- 1) istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana;
- 2) osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą;
- 3) osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;
- 4) stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- 5) osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyla się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia;
- 6) osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności:

- 1) zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia;
- 2) sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Program określa:

- 1) zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia;
- 2) sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia. Zmiany w indywidualnym programie usamodzielnienia może dokonać osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia w przypadku zmiany sytuacji życiowej tej osoby. Zmiany programu wymagają zatwierdzenia przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Po zakończeniu realizacji

indywidualnego programu usamodzielnienia osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie dokonują oceny końcowej procesu usamodzielnienia.

Wysokość pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 566zł. miesięcznie.

Pomoc na usamodzielnienie, w przypadku wychowanka opuszczającego rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3.470 zł, jeżeli przebywa w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat. Wysokość świadczenia w przypadku wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą wynosi:

1. w przypadku pobytu w pieczy zastępczej poniżej 2 lat, jednak nie krócej niż 1 rok - w wysokości nie mniejszej niż 1.865 zł.
2. w przypadku pobytu w pieczy zastępczej od 2 do 3 lat - w wysokości nie mniejszej niż 3.730 zł.
3. W przypadku pobytu w pieczy zastępczej powyżej 3 lat - w wysokości nie mniejszej niż 7.458zł.

Pomoc na zagospodarowanie wypłacana jest jednorazowo, w wysokości nie mniejszej niż 1.695 zł. (osoba posiadająca orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, otrzyma pomoc w wysokości nie mniejszej niż 3.390 zł.).

Kwota pomocy wypłacona w 2019r. dla usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych wynosiła 46.961,40 zł i była przeznaczona na:

- kontynuowanie nauki przez 7 wychowanków 28.351,40zł
- pomoc na zagospodarowanie dla 3 wychowanków 4.731,00zł
(rzeczowa)
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 3 wychowanków 13.879,00zł

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. w ewidencji figurowało 4 wychowanków kontynuujących naukę po opuszczeniu rodzinnej pieczy zastępczej.

Łącznie w 2019r. naukę kontynuował 1 wychowanek instytucjonalnej pieczy zastępczej i otrzymał z tego tytułu pomoc na kwotę 492,06zł. Ponadto pomoc na usamodzielnienie otrzymało 2 wychowanków w wysokości 13.878,00zł i 3 wychowanków pomoc na zagospodarowanie w kwocie 4.731,00zł.

Według stanu na 31 grudnia 2020r. w ewidencji figurowało 2 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych kontynuujących naukę.

Natomiast kwota pomocy wypłacona w 2020r. dla usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych wynosiła 43.622,60 zł i była przeznaczona na:

- kontynuowanie nauki przez 6 wychowanków 28.351,40zł
- pomoc na zagospodarowanie dla 1 wychowanka 1.577,00zł
(rzeczowa)

- pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 3 wychowanków

17.348,00zł

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. w ewidencji figurowało 4 wychowanków kontynuujących naukę po opuszczeniu rodzinnej pieczy zastępczej.

Łącznie w 2020r. naukę kontynuowało 2 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej i otrzymali z tego tytułu pomoc na kwotę 7.233,73zł. Ponadto pomoc na usamodzielnienie otrzymał 1 wychowanek w wysokości 6.939,00zł.

Według stanu na 31 grudnia 2020r. w ewidencji figurowało 2 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych kontynuujących naukę.

IV. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W LATACH 2021 – 2023

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ustalając limit rodzin zastępczych zawodowych nie chodzi o ustalenie wszystkich rodzin zastępczych zawodowych w danym roku, ale tylko tych rodzin zastępczych zawodowych, które powstaną na skutek zawarcia umowy z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki wskazane w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy. Określając niniejszy limit dokonano analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie nidzickim. Zasięgnięto informacji z gmin na temat liczby rodzin zagrożonych odebraniem dzieci. Wzięto pod uwagę przede wszystkim dobro dzieci pozbawionych opieki rodziców własnych, tak aby limit dostosować do potrzeb zapewnienia im profesjonalnej opieki, jak również do możliwości finansowych powiatu.

Tabela

Limit zawodowych rodzin zastępczych w powiecie bytowskim na lata 2021– 2023.

Rok	Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych
2021	1
2022	1
2023	2

V. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2021 – 2023

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 pozostaje dalszy rozwój systemu pieczy zastępczej w powiecie nidzickim z ukierunkowaniem na formy rodzinne.

Cele strategiczne i operacyjne, wskaźniki realizacji oraz zakładane rezultaty Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 przedstawiają poniższe tabele.

CEL OPERACYJNY 1. TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA NOWYCH RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ (RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE, ZAWODOWE, RODZINNE DOMY DZIECKA) DAJĄCYCH SZANSE NA HARMONIJNY ROZWÓJ I PRZYSZŁĄ SAMODZIELNOŚĆ ŻYCIOWĄ WYCHOWANKÓW			
ZADANIE	WSKAŹNIK REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1. Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej	- Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań informacyjno-promocyjnych.	Lata 2021-2023	PCPR
2. Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, do prowadzenia rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.	- Liczba pozyskanych kandydatów na rodziców zastępczych i do prowadzenia rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego; - liczba utworzonych/ przekształconych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i RDDz	Lata 2021-2023	PCPR
3. Prowadzenie kwalifikacji oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, do prowadzenia RDD i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.	- Liczba osób, które otrzymały pozytywną kwalifikację do szkolenia; - liczba przeprowadzonych szkoleń; - liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia; - liczba osób, które uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne	Lata 2021-2023	PCPR
CEL OPERACYJNY 2. WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ WYPALENIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH ZADANIE WSKAŹNIK REALIZACJI TERMIN REALIZACJI INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE			
ZADANIE	WSKAŹNIK REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzinnych form opieki zastępczej	- Ilość zorganizowanych spotkań; - liczba osób korzystających z zajęć organizowanych w ramach grupy wsparcia.	Lata 2021-2023	PCPR

<p>2. Organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w oparciu o zgłoszone potrzeby rodzin bądź potrzeby zauważone przez pracowników Zespołu ds. pieczy zastępczej</p>	<p>- Ilość przeprowadzonych szkoleń; - liczba osób uczestniczących w szkoleniach.</p>	<p>Lata 2021-2023</p>	<p>PCPR</p>
<p>3. Udzielanie rodzinom zastępczym i prowadzącym RDD specjalistycznego wsparcia w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz terapeutycznego.</p>	<p>- Liczba rodzin objętych specjalistycznym wsparciem; - liczba zatrudnionych specjalistów.</p>	<p>Lata 2021-2023</p>	<p>PCPR</p>
<p>4. Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej, m.in. poprzez organizowanie spotkań integracyjnych i okolicznościowych</p>	<p>- Ilość i rodzaj zorganizowanych spotkań integracyjnych i okolicznościowych.</p>	<p>Lata 2021-2023</p>	<p>PCPR</p>
<p>5. Wsparcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez rodziny pomocowe.</p>	<p>- Liczba rodzin zastępczych i RDDz, które skorzystały ze wsparcia rodzin pomocowych - liczba rodzin pomocowych - liczba dzieci umieszczonych w rodzinach pomocowych</p>	<p>Lata 2021-2023</p>	<p>PCPR</p>
<p>6. Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich</p>	<p>- Liczba rodzin zastępczych i RDDz, które skorzystały ze wsparcia osoby do pomocy - liczba przepracowanych godzin przez osoby do pomocy</p>	<p>Lata 2021-2023</p>	<p>PCPR</p>
<p>7. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz RDD opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<p>- Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<p>Lata 2021-2023</p>	<p>PCPR</p>
<p>8. Doskonalenie zawodowe kadry realizującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.</p>	<p>- Liczba pracowników PCPR pracujących w obszarze pieczy zastępczej i biorących udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie pomocy dziecku i rodzinie</p>	<p>Lata 2021-2023</p>	<p>PCPR</p>

9. Realizacja programów/projektów realizowanych na rzecz pieczy zastępczej.	- liczba realizowanych projektów	Lata 2021-2023	PCPR, NGO
CEL OPERACYJNY 3. ZWIĘKSZENIE SZANS DZIECI NA POWRÓT DO ŚRODOWISKA RODZINNEGO			
ZADANIE	WSKAŹNIK REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1. Prowadzenie działań ukierunkowanych na powrót dziecka do rodziny biologicznej.	- Liczba ocen sytuacji dziecka dokonanych z udziałem asystenta rodziny; - liczba planów pomocy dziecku skonstruowanych we współpracy z asystentem rodziny; - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny; - liczba rodzin biologicznych objętych wsparciem w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, pomocy prawnej, grup wsparcia i grup samopomocowych	Lata 2021-2023	PCPR, OPS
2. Umożliwianie i pomoc w kontaktach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznym.	- Liczba dzieci, które utrzymują kontakt z rodzinami biologicznymi - liczba dzieci, które są urlopowane do rodziców biologicznych	Lata 2021-2023	PCPR, OPS
3. Działania ukierunkowane na uregulowanie sytuacji prawnej wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej.	- Liczba wychowanków posiadających uregulowaną sytuację prawną - liczba złożonych wniosków do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	Lata 2021-2023	PCPR
4. Wzmocnienie współpracy i wymiana informacji międzyinstytucjonalnej na rzecz dziecka i rodziny.	- Liczba spotkań dotyczących omówienia sytuacji dziecka i rodziny - liczba informacji uzyskanych o rodzinie biologicznej	Lata 2021-2023	Instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny
CEL OPERACYJNY 4. WSPARCIE USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – POPRAWA ICH SYTUACJI ŻYCIOWEJ I FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM			
ZADANIE	WSKAŹNIK REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1. Pomoc w opracowaniu i modyfikowaniu programów usamodzielnienia oraz	- Ilość opracowanych i realizowanych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia i ich modyfikacji;	Lata 2021-2023	PCPR

wspieranie w ich realizacji.	- liczba wychowanków, którzy zakończyli proces usamodzielnienia.	Lata 2021-2023	PCPR, JST
2. Pomoc osobom usamodzielnianym w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	- Ilość złożonych wniosków o przydzielenie mieszkania z zasobów gminy; - ilość złożonych wniosków o zamieszkanie w mieszkaniu chronionym.	Lata 2021-2023	PCPR
3. Udzielenie pomocy pieniężnej i rzeczowej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy na zagospodarowanie.	- Liczba osób, którym udzielono wsparcia finansowego i rzeczowego	Lata 2021-2023	PCPR
4. Nabywanie lub podnoszenie przez usamodzielnianych kwalifikacji zawodowych, kompetencji społecznych i edukacyjnych.	- liczba wychowanków, którzy uczestniczyli w kursach, szkoleniach, warsztatach mających na celu nabycie lub podniesienie ich kompetencji i wiedzy	Lata 2021-2023	PCPR
5. Zapewnienie osobom usamodzielniającym się poradnictwa specjalistycznego (pomoc prawna, psychologiczna, doradztwo zawodowe).	- Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym	Lata 2021-2023	PCPR
6. Realizacja projektów/programów na rzecz osób usamodzielnianych.	- Liczba realizowanych projektów/programów	Lata 2021-2023	PCPR

Zakłada się osiągnięcie zaplanowanych celów poprzez realizację wszystkich przedstawionych w Programie zadań. W trakcie realizacji Programu możliwe jest napotkanie utrudnień i zagrożeń niezależnych od realizatorów. Wśród największych zagrożeń, mogących mieć negatywny wpływ na realizację działań ujętych w Programie wskazać należy:

1. Zbyt małą ilość kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych lub do prowadzenia rodzinnych domów dziecka.
2. Brak osób gotowych do przyjęcia do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków.
3. Brak współpracy ze strony rodziców naturalnych w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

4. Utrudnianie lub uniemożliwianie przez rodziców biologicznych procesu przysposobienia dziecka.
5. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka.
6. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej.
7. Nierealizowanie przez usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki Indywidualnych Programów Usamodzielniania.
8. Niewystarczające zatrudnienie specjalistów a przede wszystkim psychologa do pracy z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 będą środki finansowe:

- z budżetu powiatu nidzickiego,
- z budżetu państwa w ramach dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej,
- z budżetu państwa w ramach dotacji celowych na dofinansowanie zadań z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- z budżetów samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- z budżetów innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków poniesionych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu bytowskiego,
- z odpłatności rodziców biologicznych,
- pozyskane z programów, głównie z Regionalnego Programu Operacyjnego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

VII. ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest bezpośrednio do osób i rodzin, w tym w szczególności do:

- kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych lub rodzinnych domów dziecka,
- rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka,
- dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w różnych formach pieczy zastępczej,
- usamodzielnianych wychowanków oraz opiekunów usamodzielnienia,
- rodzin pomocowych, sprawujących czasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców,
- pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem niniejszego Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy przy współpracy:

1. Starostwa Powiatowego w Nidzicy
2. Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Nidzickiego
3. Sądu Rejonowego w Nidzicy;
4. Rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
5. Placówek opiekuńczo – wychowawczych;
6. Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Nidzicy;
7. Policji;
8. Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego;
9. Służby zdrowia;
10. Placówek oświatowych.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy jako koordynator Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 w Powiecie Nidzickim zobligowane jest prowadzenia monitoringu jego realizacji. Program Rozwoju Pieczy Zastępczej będzie poddawany systematycznej ocenie pod kątem stopnia wdrażania poszczególnych celów i zadań na podstawie analizy wskaźników ich realizacji oraz w zakresie skuteczności, efektywności i trafności tych celów, ich zadań poprzez ocenę zgodności zakładanych i osiągniętych rezultatów. Ewaluacja i monitoring prowadzony będzie w formie sprawozdania z realizacji Programu, które stanowić będzie integralną część w sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, które jest corocznie przedkładane Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu. Ponadto sporządzane są sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a następnie przekazywane właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego CAS.

Program ma charakter otwarty i może podlegać ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej. Analiza ilościowa i jakościowa powyższych wskaźników umożliwi po zakończeniu okresu realizacji Programu przyjętego na lata 2021 - 2023, dokonanie analizy porównawczej efektów działań podjętych w kolejnych etapach sprawozdawczości, co stanowić będzie podstawę do dokonania oceny efektywności i stopnia realizacji przyjętych celów.

X. ZAKOŃCZENIE

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej jest przewidziany do realizacji na lata 2021 – 2023 stanowi kompleksowy system wspierania rodzin. Niniejszy dokument pozwala zaplanować działania w zakresie profilaktyki opieki nad rodziną i dzieckiem oraz działania umożliwiające rozwój rodzinnych i instytucjonalnych form opieki zastępczej. Program ten ma

istotne znaczenie dla zapewnienia specjalistycznego wsparcia dzieciom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Z uzyskanych informacji od ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu nidzickiego wynika, że zagrożonych odebraniem dzieci z powiatu nidzickiego jest 28 rodzin w których przebywa 70 dzieci. I tak jak wspomniane zostało w celach niniejszego Programu i dokonując analizy średnich miesięcznych kosztów utrzymania wychowanka w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które na dzień 30.12.2020r. wynoszą 4.500zł są one znacznie wyższe od średniej kosztów w rodzinnej pieczy zastępczej, które wynoszą :

- spokrewniona rodzina zastępcza 700,00zł
- niezawodowa rodzina zastępcza 1.100,00zł
- zawodowa rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka 2.179,79zł.

Mając na względzie powyższe, głównym celem działań Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy będzie nadal rozwój rodzinnej pieczy zastępczej ze względu na to, iż jest bardziej zasadna pod kątem dobra dziecka, jego rozwoju wychowawczego, jak również tańsza od instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Uzasadnienie
do Uchwały Nr XXXI/202/2021
Rady Powiatu w Nidzicy
z dnia 22 października 2021r.

Zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Proponowany program jest kontynuacją działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy zawartych w programach na lata 2012-2014, 2015-2017, 2018-2020, których podstawowe założenia zostały zrealizowane. Celem programu jest pomoc dzieciom i młodzieży przebywającej lub opuszczającej pieczę zastępczą a główną osią jest organizacja rodzinnej pieczy zastępczej.

Opracowała:

Anna Kalinowska